

KOMENTÁŘ

6. září 2024

Naděje dožití v okresech a správních obvodech ORP Středočeského kraje

Nejdéle žili ve Středočeském kraji muži v okolí hlavního města v okresech Praha-západ a Praha-východ, kde navíc střední délka života rostla mezi lety 2001 a 2023 z celého kraje i republiky nejrychleji. Nejkratší naděje dožití mužů byla zaznamenána v okresech Kladno a Rakovník. I v případě žen vykazaly nejvyšší naděje dožití okresy Praha-západ a Praha-východ, nejkratší střední délku života měly okresy Rakovník a Nymburk. V souhrnu nejvyšší naděje dožití u mužů i u žen zaznamenal okres Praha-západ, který se v případě střední délky života umístil podle dat z let 2019 až 2023 mezi všemi 77 okresy republiky u mužů na první místě a u žen na třetím místě (po okrese Hradec Králové a hl. m. Praze).

Naděje dožití (ex), neboli **střední délka života**, udává průměrný počet let, který má před sebou jedinec v určitém věku, pokud by zůstaly zachovány úmrtnostní poměry, které byly patrné ve sledovaném období. Vypočítává se z úmrtnostních tabulek a lze ji určit pro jakýkoliv věk. Vzhledem k odlišné úmrtnosti mužů a žen se konstruuje odděleně pro obě pohlaví. V případě nižších územních celků, jako jsou okresy a správní obvody obcí s rozšířenou působností, se konstruuje úmrtnostní tabulky z dat za pětileté období.

Tab. 1: Naděje dožití při narození podle pohlaví v okresech Středočeského kraje

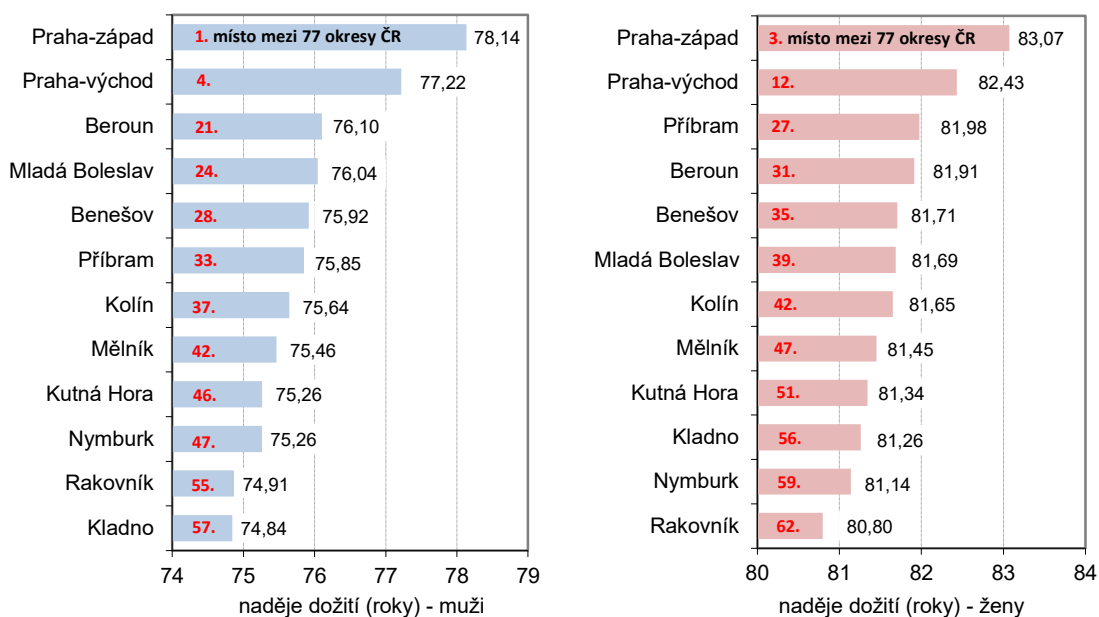
Okres	Naděje dožití při narození (e_0) – roky		Naděje dožití při narození (e_0) – roky		Změna mezi roky 2001-2005 a 2019-2023	
	Období 2001-2005		Období 2019-2023		muži	ženy
	muži	ženy	muži	ženy		
Benešov	71,94	78,17	75,92	81,71	3,98	3,54
Beroun	71,69	77,69	76,10	81,91	4,41	4,22
Kladno	71,66	78,21	74,84	81,26	3,18	3,05
Kolín	71,84	78,33	75,64	81,65	3,81	3,32
Kutná Hora	72,85	79,19	75,26	81,34	2,42	2,15
Mělník	72,02	78,35	75,46	81,45	3,44	3,10
Mladá Boleslav	73,11	79,22	76,04	81,69	2,93	2,46
Nymburk	72,20	78,25	75,26	81,14	3,06	2,89
Praha-východ	72,27	78,50	77,22	82,43	4,95	3,93
Praha-západ	73,09	78,94	78,14	83,07	5,04	4,13
Příbram	71,39	78,40	75,85	81,98	4,46	3,58
Rakovník	71,68	78,18	74,91	80,80	3,23	2,62

Střední délka života je dlouhodobě vyšší u žen než u mužů a stále se prodlužuje. V případě **okresů** Středočeského kraje byla nejdelší **střední délka života mužů** zaznamenána v okresech okolo Prahy, a to v okresech Praha-západ (78,14 roku) a Praha-východ (77,22 let). Na opačné straně se umístily okresy Kladno s nadějí dožití mužů 74,84 roku a Rakovník se 74,91 lety. V zázemí Prahy byly navíc zaznamenány v rámci Středočeského kraje mezi obdobími let 2001–2005 a 2019–2023 nejvyšší nárůsty naděje dožití při narození (v případě okresu

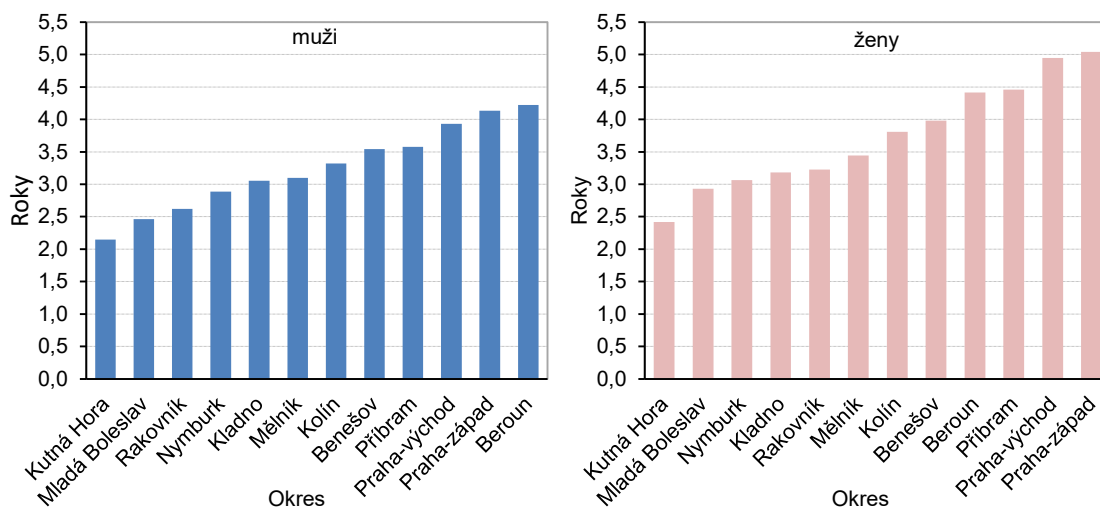
KOMENTÁŘ

Praha-západ došlo ke zvýšení o 5,04 roku, což bylo zároveň i nejvíce ze všech okresů republiky, za nímž následoval celorepublikově druhý nejvyšší nárůst, a to v okrese Praha-východ, o 4,95 roku; třetí nejvyšší nárůst o 4,46 let zaznamenal okres Příbram). Nejmenší nárůst byl patrný v okresech Kutná Hora (o 2,42 roku, což byl také čtvrtý nejnižší nárůst mezi všemi okresy republiky) a Mladá Boleslav (o 2,93 roku).

Graf 1: Naděje dožití při narození podle pohlaví v okresech Středočeského kraje v letech 2019–2023

Graf 2: Změna naděje dožití při narození podle pohlaví v okresech Středočeského kraje mezi roky 2001–2005 a 2019–2023

KOMENTÁŘ

Střední délka života mužů v okrese Praha-západ (78,14 roků) byla v období let 2019–2023 nejvyšší mezi všemi 77 okresy republiky, přičemž ještě v letech 2001–2005 tento okres zaujímal 15. pozici.

Ve Středočeském kraji byla nejdelší **střední délka života žen** zaznamenána v okresech Praha-západ (83,07 roků), Praha-východ (82,43 let) a Příbram (81,98 roků). Na druhé straně se s nejnižší nadějí dožití umístily okresy Rakovník se střední délkou života žen 80,80 roků, s 81,14 lety následoval okres Nymburk a s 81,26 let okres Kladno. Postavení středočeských okresů mezi všemi okresy republiky bylo v případě naděje dožití žen v porovnání s muži méně příznivé. Mezi obdobími let 2001–2005 a 2019–2023 byl zaznamenán nejvyšší nárůst naděje dožití žen v okrese Beroun (o 4,22 roků, nejvíce ze všech okresů republiky), v okrese Praha-západ dosáhlo zvýšení 4,13 roků (druhý nejvyšší nárůst mezi okresy ČR) a u okresu Praha-východ to bylo 3,93 let. Nejnižší nárůst byl zaznamenán v okresech Kutná Hora (o 2,15 roků) a Mladá Boleslav (o 2,46 let).

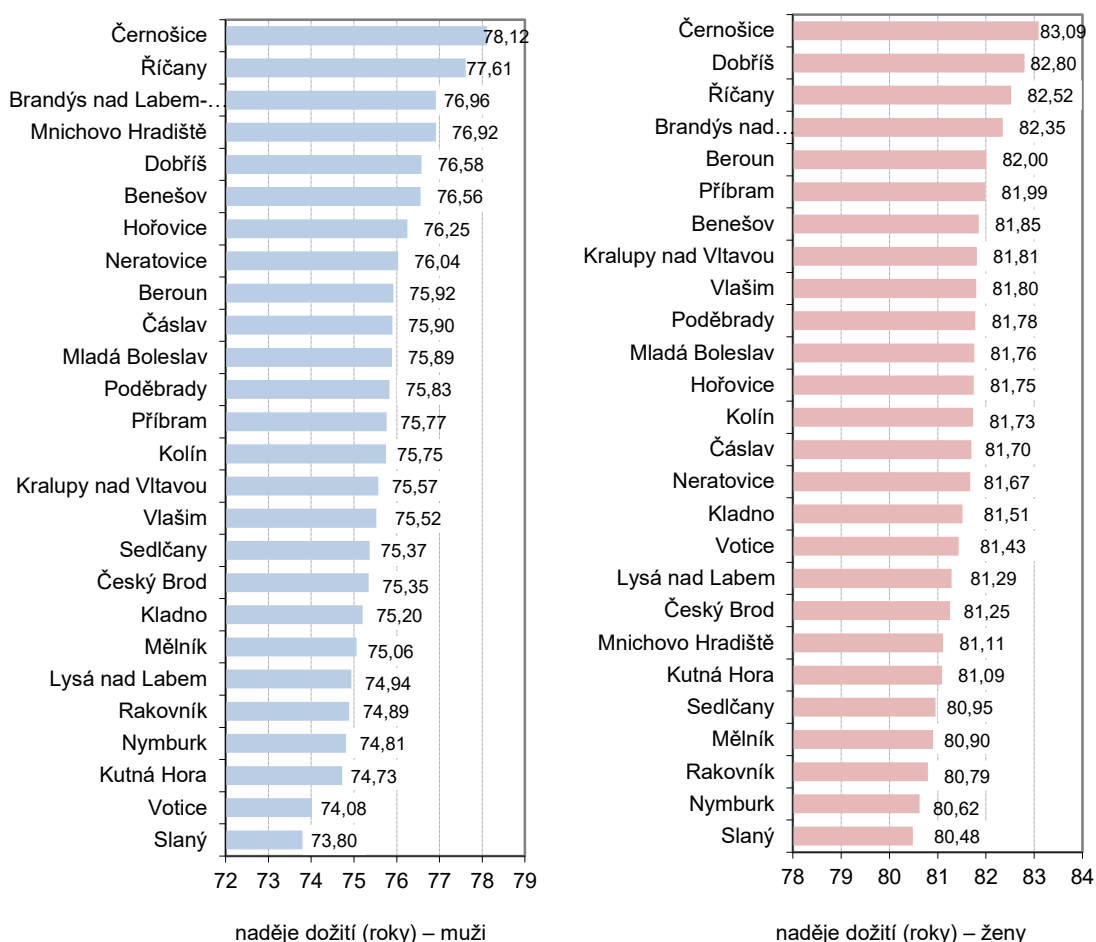
Tab. 2: Naděje dožití při narození podle pohlaví ve správních obvodech ORP Středočeského kraje

Správní obvod obce s rozšířenou působností (SO ORP)	Naděje dožití při narození (e ₀) – roky		Naděje dožití při narození (e ₀) – roky		Změna mezi roky 2003-2007 a 2019-2023	
	Období 2003-2007		Období 2019-2023		muži	ženy
	muži	ženy	muži	ženy		
Benešov	72,81	78,89	76,56	81,85	3,75	2,96
Beroun	72,46	79,23	75,92	82,00	3,46	2,77
Brandýs nad Labem-Stará Boleslav	72,93	79,06	76,96	82,35	4,03	3,29
Čáslav	73,53	80,21	75,90	81,70	2,36	1,49
Černošice	73,82	79,71	78,12	83,09	4,30	3,39
Český Brod	72,50	78,55	75,35	81,25	2,85	2,71
Dobříš	72,94	79,55	76,58	82,80	3,65	3,25
Hořovice	72,63	78,23	76,25	81,75	3,62	3,52
Kladno	72,29	78,45	75,20	81,51	2,91	3,06
Kolín	72,79	78,91	75,75	81,73	2,96	2,82
Kralupy nad Vltavou	71,97	79,64	75,57	81,81	3,60	2,17
Kutná Hora	72,82	79,10	74,73	81,09	1,91	1,98
Lysá nad Labem	71,62	77,52	74,94	81,29	3,33	3,77
Mělník	72,59	78,61	75,06	80,90	2,47	2,30
Mladá Boleslav	73,43	79,77	75,89	81,76	2,46	1,99
Mnichovo Hradiště	72,21	79,46	76,92	81,11	4,71	1,65
Neratovice	72,92	78,63	76,04	81,67	3,11	3,04
Nymburk	72,19	78,78	74,81	80,62	2,62	1,84
Poděbrady	73,44	79,70	75,83	81,78	2,39	2,08
Příbram	72,12	79,10	75,77	81,99	3,64	2,89
Rakovník	72,13	78,41	74,89	80,79	2,76	2,39
Říčany	73,00	79,26	77,61	82,52	4,61	3,26
Sedlčany	72,64	78,55	75,37	80,95	2,73	2,40
Slaný	71,50	78,55	73,80	80,48	2,30	1,93
Vlašim	73,09	78,56	75,52	81,80	2,44	3,24
Votice	70,57	77,87	74,08	81,43	3,51	3,56

KOMENTÁŘ

Ještě větší rozdíly jsou v rámci kraje patrné u **naděje dožití mužů** za **správní obvody obcí s rozšířenou působností (SO ORP)**. Ve Středočeském kraji byla v letech 2019–2023 nejvyšší naděje dožití mužů ve správních obvodech ORP Černošice (78,12 roku) a Říčany (77,61 let). V případě Černošic to byla pátá nejvyšší hodnota mezi všemi 206 správními obvody ORP (včetně Prahy), u Říčan devátá. Na opačné straně se nacházely správní obvody Slaný se 73,80 lety (182. pořadí) a Votice (74,08 roku; 175. pořadí).

Graf 3: Naděje dožití při narození podle pohlaví ve správních obvodech ORP v letech 2019–2023

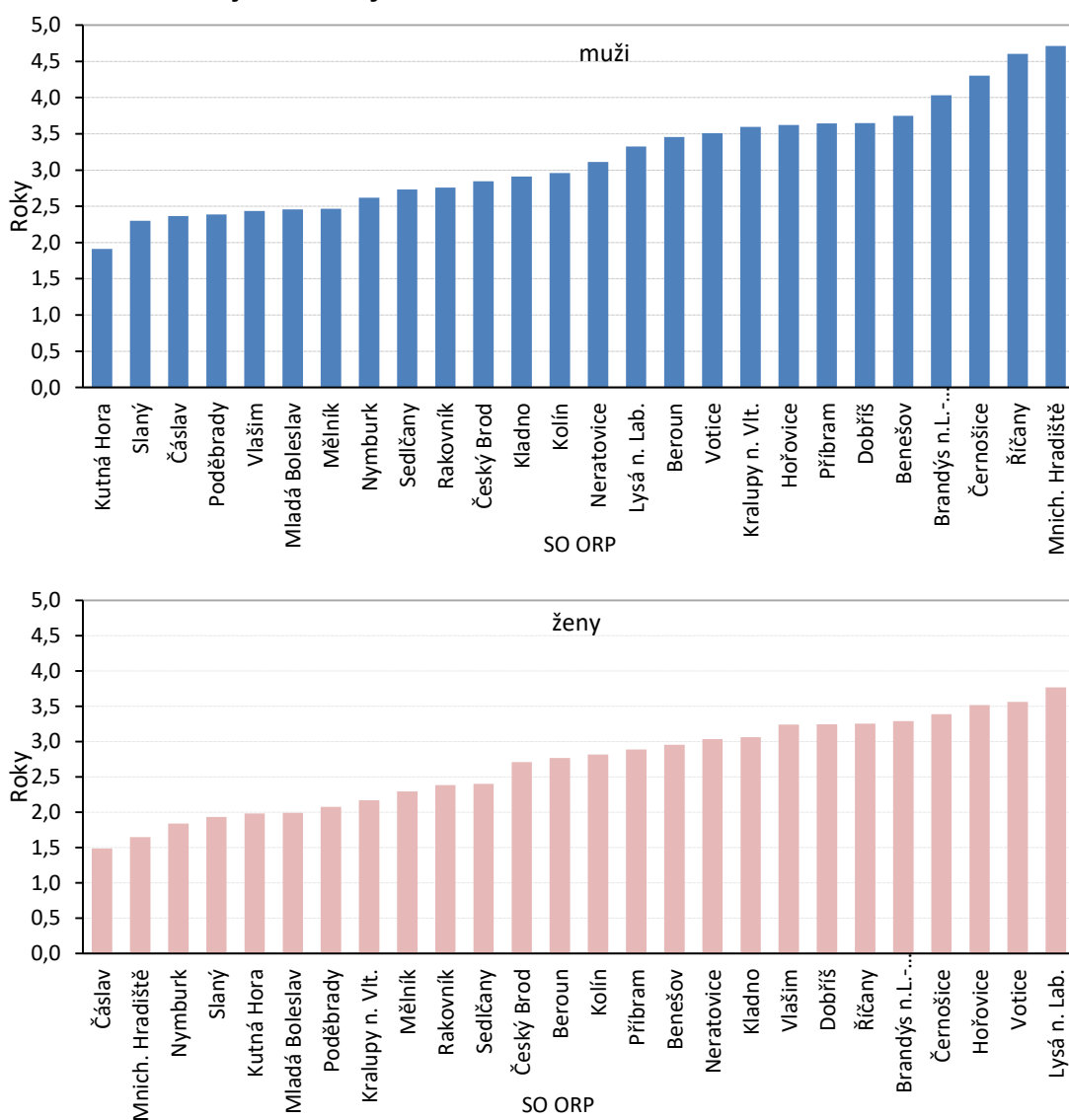
Největší nárůst naděje dožití při narození byl mezi obdobími 2003–2007 a 2019–2023 zaznamenán u mužů ve správních obvodech ORP Mnichovo Hradiště (o 4,71 let, což představovalo čtvrtý nejvyšší nárůst mezi všemi správními obvody republiky) a Říčany (o 4,61 roku; 5. pozice), nejméně naopak ve správním obvodě Kutná Hora (o 1,91 roku, což byl 26. nejnižší nárůst mezi všemi správními obvody) a Slaný (o 2,30 roku).

KOMENTÁŘ

Nejdelší **naděje dožití žen** byla zaznamenána také ve **správním obvodě ORP Černošice** (83,09 let), na druhém místě byl správní obvod Dobříš (82,80 roků); jejich celorepublikové postavení však bylo oproti mužům méně příznivé. Správní obvod Černošice se umístil na 9. nejlepší pozici mezi všemi 206 správními obvody republiky, Dobříš na 16. pozici. Nejméně příznivé hodnoty vykazovaly správní obvody ORP Slaný (80,48 roků) a Nymburk (80,62 let).

Největší nárůst naděje dožití při narození byl mezi obdobími 2003–2007 a 2019–2023 zaznamenán u žen ve správním obvodě ORP Lysá nad Labem (o 3,77 roků, což představovalo 8. pozici mezi všemi 206 správními obvody) a Votice (o 3,56 let, 12. pozice), nejméně to bylo ve správním obvodě Čáslav (1,49 roků), Mnichovo Hradiště (o 1,65 roků) a Nymburk (o 1,84 roků).

Graf 4: Změna naděje dožití při narození podle pohlaví ve správních obvodech ORP Středočeského kraje mezi roky 2003–2007 a 2019–2023

KOMENTÁŘ

Zdroj dat:

[Úmrtnostní tabulky – 2019 až 2023](#)

Kontakt:

Ing. Mgr. Pavel Hájek
vedoucí oddělení informačních služeb
Krajská správa ČSÚ pro Středočeský kraj
Tel.: +420 274 052 632, +420 735 711 795
E-mail: pavel.hajek@csu.gov.cz